

8 [לעיל פ"ב, ג] ומלן
9 [לעיל פ"ד, א] ג' וצ"ל: ס"ו;
10 [לעיל פ"ד, א] וצ"ל: ג' יצאנו ע"י;
11 [לעיל פ"ד, א] ע"י: מנחה
12 יא: ט'
13 [לעיל פ"ד, א] וצ"ל: ג' יצאנו ע"י;
14 [לעיל פ"ד, א] וצ"ל: ג' יצאנו ע"י;
15 [לעיל פ"ד, א] וצ"ל: ג' יצאנו ע"י;
16 [לעיל פ"ד, א] וצ"ל: ג' יצאנו ע"י;
17 [לעיל פ"ד, א] וצ"ל: ג' יצאנו ע"י;

הגהות הב"ח

8 [לעיל פ"ד, א] וצ"ל: ג' יצאנו ע"י;
9 [לעיל פ"ד, א] וצ"ל: ג' יצאנו ע"י;
10 [לעיל פ"ד, א] וצ"ל: ג' יצאנו ע"י;
11 [לעיל פ"ד, א] וצ"ל: ג' יצאנו ע"י;
12 [לעיל פ"ד, א] וצ"ל: ג' יצאנו ע"י;

ליקוטי רש"י

תרי ימיני. עני פמימי
ע"פ גור סה. שבת
100: ר"ג המותרת
במקומה אסרת. כגון
שני חצרות זו לפנים מן
החלונה פתחה לרשות
הרצח והפנימי אין לה
פתח לרשות הרצח אלא
ויצא דרך החלונה ולא
מיצאה היטב לעירוב
דירין שמחלונה נכנס וני
פנימי לא עירב פיניא
לכך להיות מותרת
תשעתי תר לעמנו
דח"ס רגל האסורה
במקומה דח"ס דריסת
הרגל לריסת החלונה
אפילו דכין דכין דמגר
דמסיביו אפ"י ליכא
למכסיהו למיהא דח"ס
דירא ומתנו על דריסת
הרגל שיש להן על
החלונה אלא אפ"י עירב
וז לעמנו וז לעמנה
דח"ס פנימי מותרת
במקומה פליג ר"י עקיבא
ואומר דריסת הרגל דח"ס
אסרה החלונה ופנימי
מותרת וחלונה אסרה
[לעיל פ"ד, א].

הגהות וציונים

8 קאי על סדר הקושינות
דליעל וכן אר"ה. ע"ש
בילקוט. ומוקמו ליעל
בתו דרבי רבין ג' ובני
יעוד. ועי' גאון (ע"ג);
9 [לעיל פ"ד, א] וצ"ל: ג' יצאנו ע"י;
10 [לעיל פ"ד, א] וצ"ל: ג' יצאנו ע"י;
11 [לעיל פ"ד, א] וצ"ל: ג' יצאנו ע"י;
12 [לעיל פ"ד, א] וצ"ל: ג' יצאנו ע"י;
13 [לעיל פ"ד, א] וצ"ל: ג' יצאנו ע"י;

הדר פרק ששי עירובין

ע"ה

עין משפט
נר מצוה

פ"ב א ב מ"י פ"ד מה'ל
עירובין הלה י"ב כ
ט"ט פ"ח ט"י טעם ספק
ז:
פ"ג ג מ"י ט"ג הלכה כג'
ט"ט פ"ח ט"י טעם ספק ד:
ג ד מ"י ט"ג הלכה כג'
ט"ט פ"ח ט"י טעם ספק ה:
ט"ט פ"ח ט"י טעם ספק ה:

הזה אמינא שמה דירה. להא מילתא
מינה דצנתרי סגני מנקטן כדו אחד
קמס צמיס שניס קמס חצירות שמיס:
אסור לעשות (ג) ד'רד יחיד במקום עובד כוכבים.
שלא ילמד ממעשיו⁹ לסיכך לא יערבב אלו עמו
ולא יחשמשו¹⁰ עמו צמצי כדי שיהא יחד
וכוכבים עובד כוכבים תרתו וזמי
ולא ידענא מאי קאמר. השתא דחלי
מפרס דלמלתיה דרנן הוה מצוי שצו
אחד עובד כוכבים אין מערבין איתו
כולו¹¹ משום דאסור לעשות יחד
במקום עובד כוכבים. לשון אחר מד
למצי ומד לחזק: **מתני'** זו פנימי
מוז. פנימית פתוחה לחלונה וחלונה
לר"ה ר"ר דריסת רגלה של פנימית על
החלונה לעלת לרשות הרצח:
עירבב פנימית. לעמנה לטלטל
חצירה: שתיהן אסורות. דח"ס
פנימית רגל האסורה במקומה
ואסרה דריסת רגלה על החלונה:
זו מותרת לעצמה כו'. קסברי¹² דרגל
המותרת במקומה אינה אסרת:

הזה אמינא⁶ דירת עובד כוכבים שמה
דירה קא משמע לן דדירת עובד כוכבים
לא שמה דירה ואי מהבא הוה אמינא לא
ידענא בתים כמה קא משמע לן בתים תרין
השתא דאמר רב אפילו חצר מעמא דרב
דקא סבר אסור לעשות יחד במקום עובד
כוכבים אמר רב יוסף אי הכי היינו דשמענא
ליה לרבי שבאלא דאמר⁷ עובד כוכבים
עובד כוכבים תרי זימינו ולא ידענא מאי
אמר: **מתני'** אשתי חצירות זו לפנים מוז
עירבב הפנימית ולא עירבב החיצונה
הפנימית מותרת והחיצונה אסורה החיצונה
ולא הפנימית שתיהן אסורות עירבב זו
לעצמה וזו לעצמה וזו מותרת בפני עצמה
וזו מותרת בפני עצמה רבי עקיבא אומר החיצונה שדריסת הרגל אסרתה
וחכ"א אין דריסת הרגל אסרתה ישבחה אחת מן החיצונה ולא עירבב
הפנימית מותרת והחיצונה אסורה מן הפנימית ולא עירבב שתיהן אסורות
נתנו עירובין במקום אחד ושכח אחד בין מן הפנימית בין מן החיצונה
ולא עירבב שתיהן אסורות ואם היו של יחידים אינן צריכין לערבב גמ' כי
אתא רב דימי א"ר ינאי זו דברי רבי עקיבא דאמר אפילו רגל המותרת
במקומה אסרת שלא במקומה אבל חכמים אומרים כשם שרגל המותרת
אינה אסרת כך רגל האסורה אינה אסרת תנן עירבב חיצונה ולא
אפילו רגל המותרת נמי אלא לאו רבנן לעולם ר"ע ולא זו אף זו קתני
תנן עירבב זו לעצמה וזו לעצמה זו מותרת בפני עצמה וזו מותרת
בפני עצמה מעמא דעירבב הא לא עירבב שתיהן אסורות והא
האי תנא דאמר רגל המותרת אינה אסרת רגל האסורה אסרת
מני הא אילימא ר"ע היא אפילו רגל המותרת נמי אלא לאו רבנן היא
ועוד מדסיפא רבי עקיבא רישא לאו ר"ע כולה רבי עקיבא היא וחסורי
מיחסרא והכי קתני עירבב זו לעצמה וזו לעצמה זו מותרת בפני עצמה
וזו מותרת בפני עצמה בר"א שעשיתה דקה אבל לא עשתה דקה
חיצונה אסורה דברי ר"ע שר"ע אומר את החיצונה מפני שדריסת הרגל
אסרת וחכ"א אין דריסת הרגל אסרת מתיב רב ביבי בר אבבי ואם
היו של יחידים אין צריכין לערבב הא של רבים צריכין לערבב אלמא
רגל המותרת במקומה אינה אסרת רגל האסורה אסרת ועוד מתיב
רבנא שכח אחד מן החיצונה ולא עירבב הפנימית מותרת החיצונה אסורה
שכח אחד מן הפנימית ולא עירבב שתיהן אסורות מעמא דשכח הא לא
שכח שתיהן מותרת אלמא רגל המותרת אינה אסרת רגל האסורה אסרת
אלא כי אתא רבין א"ר ינאי ג' מחלוקות בדבר ת"ק סבר רגל המותרת
אינה אסרת רגל האסורה אסרת ר"ע סבר אפילו רגל המותרת אסרת
ורבנן בתראי סברי כשם שרגל מותרת אינה אסרת כך רגל האסורה אינה
אסרת: נתנו עירובין במקום אחד ושכח אחד בין מן הפנימית וכו': מאי מקום
אחד (סימן¹⁰) חיצונה עצמה בבית יחידאה רבינא דלא משכח בפנים) אמר רב
יהודה אמר רב חיצונה (ה) ומאי קרו לה מקום אחד מקום המיוחד לשתייהן

מתבאר

ורב סבר אין מבין יחיד
בלתי וקורה עד שיהיו
בתים חצירות פתוחות
לחצו והאי לית ביה
חצירות אלא משום דסבר
רב אסור לעשות יחד
במקום כורי אמר רב יוסף
לא היינו דשמענא ליה
לה שבאלא דאמר נכרי
נכרי ולא ידענא מאי היא.
פי' דירת נכרי לא שמה
דירה ואסור לעשות יחד
במקום נכרי: דרשמי
רב הווא בשם רב שאם
חורת חצר נכרי שאם
היה שריר בעליה אתה
מותרת (ל) (לסדר).
ואין חורת דקה לנכרי
שאם דך בפנימית אתה
מותרת (לסדר) (לסדר).
ר' (נלא) [לא] בשם ר"א יש
חורת חצר נכרי שאם
היה ישראל נכרי דרין
אסור לעולה אינו
פנימי עד שיהו שני
ישראלים אסורין ר' אבא
בשם רב יהודה שיש
לי דקה לפנים מביתו
גבוה ר' טחיס בישראל
אינו אסור כנכרי אסור
מחלפה שיתחת תמן א'
בשם שמואל כותל
שדקיפה סולמות מיכן
ימיכן מערבין שנים ואין
מערבין את. א"ר יוסי
ביי אבין תמן ע"י
סולמות הן נדונין
כפתחין כיום הכא דרך
העלוינים לירד לטטה
ואין דרך התחתונים
לעלות למעלה: מחזיק' ב'
חצרות זו לפנים מוז
כו'. א"ר (מינאי) [נאי]
זו דברי רבי עקיבא דאמר
אפילו רגל המותרת
במקומה נתן מעירבבו זו
לעצמה וזו לעצמה
והיתר הפנימית במקומה
ז' אינה אסרת את
החיצונה כך רגל האסורה
אינה אסרת כלומר אפילו
לא עירבב הפנימית
לעצמה אינה אסרת את
החיצונה. ואקשין עליה
ממתניהן תנן עירבב
חיצונה ולא עירבב
הפנימית שתיהן אסורות
מני אי נמי א"ר עקיבא
מאי אריב בשאלא עירבב
פנימית שיהא אסורה
במקומה אפ"י עירבב
הפנימית שתייהן מותרת
במקומה אסרת החיצונה
בדריסתה לה ברבלא אלא
לאו רבנן היא וטעמא
דהיא במקומה אסורה.
הא רגל שהיא מותרת
במקומה אינה אסרת
שלא במקומה. ומפרק
לעולם ר"ע היא והכי
קתני לא זו האסורה
(במקומה) לכבד היא
האסורת אלא אפ"י
המותרת במקומה אסרת
שלא במקומה נתן
שעירבבו זו לעצמה וזו
לעצמה ומקשין איני הא
תנן עירבב זו לעצמה כו'
טעמ' דעירבו לא לא
עירבב שתיהן אסורות
אלמא רגל המותרת אינה
אסרת (כמי שרגל) נאכל
רגל האסורה אסרת.
והרי"ף שר"ע היא
אסרת ועירבב אסור

וזו מותרת בפני עצמה רבי עקיבא אומר החיצונה שדריסת הרגל אסרתה
וחכ"א אין דריסת הרגל אסרתה ישבחה אחת מן החיצונה ולא עירבב
הפנימית מותרת והחיצונה אסורה מן הפנימית ולא עירבב שתיהן אסורות
נתנו עירובין במקום אחד ושכח אחד בין מן הפנימית בין מן החיצונה
ולא עירבב שתיהן אסורות ואם היו של יחידים אינן צריכין לערבב גמ' כי
אתא רב דימי א"ר ינאי זו דברי רבי עקיבא דאמר אפילו רגל המותרת
במקומה אסרת שלא במקומה אבל חכמים אומרים כשם שרגל המותרת
אינה אסרת כך רגל האסורה אינה אסרת תנן עירבב חיצונה ולא
אפילו רגל המותרת נמי אלא לאו רבנן לעולם ר"ע ולא זו אף זו קתני
תנן עירבב זו לעצמה וזו לעצמה זו מותרת בפני עצמה וזו מותרת
בפני עצמה מעמא דעירבב הא לא עירבב שתיהן אסורות והא
האי תנא דאמר רגל המותרת אינה אסרת רגל האסורה אסרת
מני הא אילימא ר"ע היא אפילו רגל המותרת נמי אלא לאו רבנן היא
ועוד מדסיפא רבי עקיבא רישא לאו ר"ע כולה רבי עקיבא היא וחסורי
מיחסרא והכי קתני עירבב זו לעצמה וזו לעצמה זו מותרת בפני עצמה
וזו מותרת בפני עצמה בר"א שעשיתה דקה אבל לא עשתה דקה
חיצונה אסורה דברי ר"ע שר"ע אומר את החיצונה מפני שדריסת הרגל
אסרת וחכ"א אין דריסת הרגל אסרת מתיב רב ביבי בר אבבי ואם
היו של יחידים אין צריכין לערבב הא של רבים צריכין לערבב אלמא
רגל המותרת במקומה אינה אסרת רגל האסורה אסרת ועוד מתיב
רבנא שכח אחד מן החיצונה ולא עירבב הפנימית מותרת החיצונה אסורה
שכח אחד מן הפנימית ולא עירבב שתיהן אסורות מעמא דשכח הא לא
שכח שתיהן מותרת אלמא רגל המותרת אינה אסרת רגל האסורה אסרת
אלא כי אתא רבין א"ר ינאי ג' מחלוקות בדבר ת"ק סבר רגל המותרת
אינה אסרת רגל האסורה אסרת ר"ע סבר אפילו רגל המותרת אסרת
ורבנן בתראי סברי כשם שרגל מותרת אינה אסרת כך רגל האסורה אינה
אסרת: נתנו עירובין במקום אחד ושכח אחד בין מן הפנימית וכו': מאי מקום
אחד (סימן¹⁰) חיצונה עצמה בבית יחידאה רבינא דלא משכח בפנים) אמר רב
יהודה אמר רב חיצונה (ה) ומאי קרו לה מקום אחד מקום המיוחד לשתייהן
תניא
וחסורי מחסרה והכי קתני עירבבו זו לעצמה וזו לעצמה וזו מותרת בפני עצמה. בר"א שעשיתה הפנימית [דקה] וסילקה עצמה. אבל לא עשתה חצויה החיצונה חצויה אסור
החיצונה כי דריסת הרגל אסרתה וחכ"א אין דריסת הרגל אסרתה. ומתבין אסיפא דקתני אה דחי של יחידים אין צריכין לערבב נמי מתיב משכח את מוז החיצונה ולא עירבב דייקין מינה רגל
המותרת במקומה אינה אסרת שלא במקומה. והרי"ף א"ר ינאי ג' מחלוקות בדבר ר' עקיבא סבר אפ"י רגל המותרת במקומה אסרת שלא במקומה. ורבנן
סבר אפ"י רגל האסורה במקומה אינה אסרת שלא במקומה. והאי תני דתני עירבב החיצונה ולא עירבב הפנימית ר' סבר רגל המותרת במקומה אינה אסרת רגל האסורה במקומה אסרת נמי שלא במקומה: טעמא
נתנו עירובין במקום אחד מאי מקום אחד אמר רב החיצונה ואמאי קרי לה מקום אחד מקום המיוחד לשתייהן לפנימית וחצויה כי הפנימית (שלה) [יש לה] מכבד [על] החיצונה אבל החיצונה אין לה
בפנימית

השק שלמה על רבינו הגאון א' פי' אתה מרבי לטור על פי הפ"ע ע"י נ"ע ופ"ט ט"ט. ג' נאכל דמקו' א"ל ת"א דכס' שרגל המותרת אינה אסרת את החלונה וכו'.

